21 April 2020

Als de school weer start…

Premier Mark Rutte heeft namens het kabinet laten weten dat de coronamaatregelen voor het primair onderwijs worden versoepeld. Basisscholen kunnen vanaf 11 mei weer open. Eerst op basis van halve bezetting per dag. Dat wil zeggen dat kinderen ongeveer 50% van de tijd naar school gaan. De andere helft van de tijd volgen zij onderwijs op afstand. De buitenschoolse opvang kan hierop aansluiten. Het speciaal onderwijs voor leerlingen in de basisschoolleeftijd gaat vanaf 11 mei voor 100% open.
Het besluit dat de scholen voor primair onderwijs vanaf 11 mei weer open kunnen, hangt samen met onderzoek waaruit blijkt dat kinderen in de basisschoolleeftijd minder snel besmet raken en ook minder snel het coronavirus verspreiden. Zij zijn ondervertegenwoordigd in het aantal ziektegevallen.

De versoepeling van de coronamaatregelen voor het primair onderwijs maakt het voor ouders eenvoudiger om eventueel deels weer aan het werk te gaan. Nadrukkelijk is aangegeven dat leerkrachten bij eventuele klachten versneld getest kunnen worden op corona. Ook hoeven leerkrachten die tot de risicogroepen behoren, niet voor de klas. Leerkrachten en kinderen met klachten blijven thuis. Als dit alles goed gaat, kunnen na 20 mei vervolgstappen worden gezet.
Het voortgezet onderwijs dient zich voor te bereiden op een ‘anderhalve-meterschool’ vanaf 2 juni. Dit betekent dat het onderwijs zo moet worden ingericht dat anderhalve meter afstand tussen leerlingen onderling en personeelsleden is geborgd. Dit om coronabesmetting te voorkomen.

De vraag aan de scholen en hun besturen is nu hoe een herstart te organiseren. Bekend is dat onder leerkrachten veel zorgen leven over de voortgang van het onderwijs. De zorg betreft specifiek de kwetsbare groepen en heeft betrekking op kwalitatieve en sociaal-emotionele aspecten. Tevens zijn er zorgen over de gezondheid van het personeel als de scholen weer opengaan.

Een geleidelijke herstart kan helpen snel zicht te krijgen op de gemaakte vordering van leerlingen en het organiseren van allerlei zaken. Van wellicht gespreide schooltijden tot ‘anderhalve-meter-issues’, van hygiënemaatregelen tot het in kaart brengen van de kwaliteit.

Deze handreiking van VOS/ABB kan u wellicht helpen om elementen van de herstart in kaart te brengen. Het bijbehorende Excel-bestand kunt u binnen uw context invullen en eventueel aanvullen.

Algemene regel blijft:
Niezen in de elleboog, regelmatig handen wassen en wie ziek is, blijft thuis! Probeer fysiek contact zoveel mogelijk te voorkomen om het risico van besmetting te verkleinen. Let op: kinderen in de basisschoolleeftijd hoeven niet meer anderhalve meter afstand van elkaar te houden.

Uitgangspunt bij heropening moet de veiligheid van medewerkers, ouders en leerlingen zijn.
Als bestuurder of directeur bent u verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid van uw personeel. Dat vraagt om zorgvuldige afwegingen en goede overeenstemming met uw medewerkers. Het Outbreak Management Team (OMT) geeft immers ook aan, dat ‘met het opengaan van de scholen en de kinderdagverblijven wel meer transmissie verwacht wordt onder kinderen en hun ouders’, maar ook ‘dat de verwachting is dat dit niet veel extra zorg en ziekenhuisopnames tot gevolg heeft’. Het is zeer verstandig overleg te voeren met uw GMR. U wilt natuurlijk ook weten wie van uw medewerkers tot de risicogroepen behoren of echt niet kunnen starten. Veel vraagstukken moeten worden verkend en afgewogen om de heropening goed te laten verlopen.

21 April 2020

Deze notitie kunt u lezen als handreiking en gaat in op een aantal punten:

1. De inhoud van het onderwijs
2. De organisatie van het onderwijs
3. De speciale onderwijsvormen
4. De communicatie met betrokkenen
5. De medezeggenschap
6. De kosten

1. De inhoud van het onderwijs

Wat bieden de scholen aan en aan **wie?** De Onderwijsraad adviseerde eerder 'te richten op zorg en welbevinden'. Het afstandsonderwijs zal de komende tijd nog nodig blijven. Tegelijkertijd wordt er gesproken over opgelopen onderwijsachterstand. Dit betreft taal, rekenen en lezen. Bij de herstart is het van belang ook grote aandacht te hebben voor de sociaal-emotionele facetten van de lockdown en het feit dat kinderen lang thuis hebben gezeten.

U bepaalt welke leerlingen wanneer naar school mogen. Het bestuursbeleid is daarin leidend. De Inspectie van het Onderwijs heeft haar toezicht aangepast aan de huidige situatie, maar inzicht in de onderwijsresultaten is absoluut nodig, juist nu!
Wat heeft deze periode betekend voor de resultaten en voor de toekomst van de leerlingen? Wat heeft het onderwijs ervan geleerd over kwaliteit in brede zin?

Het is belangrijk van ieder kind de (nieuwe) beginsituatie te bepalen.

2. De organisatie van het onderwijs

De medewerkers en de ouders moeten in tegenstelling tot de leerlingen anderhalve meter afstand van elkaar blijven bewaren. Dit betekent dat de logistiek van halen en brengen anders moet. Ouders mogen de school niet in. De afstand die medewerkers van elkaar moeten houden, heeft consequenties voor bijvoorbeeld vergaderingen en lunchpauzes.
Als u ervoor kiest om groepen op te splitsen, zijn er verschillende mogelijkheden. Wij hebben deze voor het primair onderwijs uitgewerkt in bijgaande matrix**.** De weekindeling geeft een beeld over haalbare schooltijden. Elk model heeft voor- en nadelen voor de actoren: personeel, ouders/verzorgers, leerlingen en externen. Elk model kunt u vanuit uw situatie beoordelen op de factoren: logistiek, inrichting lokaal, gangen, toiletten, materiaal en aandachtspunten ten aanzien van eten en drinken. Pauzes zult u daarnaast gespreid willen organiseren.
Bij de herstart zal deels ook afstandsonderwijs nodig blijven. Voor al uw vragen hierover kunt u terecht bij de alliantie afstandsonderwijs. De definitieve website is vanaf 24 april beschikbaar.

Advies:
Wijs iemand aan in de school die als *gezondheidsmanager* kan opereren.
De medewerkers die met Arbotaken is belast? Of misschien de BHV'er?
Stel een duidelijk protocol op waarin staat beschreven wat het gewenste handelen is.

3. Aandachtspunten

3.1 De speciale onderwijsvormen

In het primair onderwijs vragen het speciaal basisonderwijs (sbo), het (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) en scholen uit de clusters 1 en 2 speciale aandacht. Dit geldt ook voor de scholen voor de opvang van nieuwkomers.
Met leerlingvervoerders moeten afspraken worden gemaakt over afwijkende tijden en misschien ook afwijkende locaties.

3.2 De communicatie met betrokkenen

Behalve de medewerkers, zijn allereerst de leerlingen en hun ouders/verzorgers betrokkenen. Na een besluit komen er meestal veel vragen. Het onderwijs is gewend vervolgens brieven te sturen met uitleg. In deze situatie moet u dat zeker ook doen, maar daarnaast zou een instructiefilmpje over de logistiek in de school helderheid kunnen geven. Het is aan te bevelen routes en velden te visualiseren. Leerlingen en ouders kennen dat uit bijvoorbeeld het verkeer en de sport.
Raadpleeg de kinderopvangpartner en buitenschoolse opvang. Houd hen van elke stap op de hoogte!

3.3 De medezeggenschap

Informeer en overleg op tijd met uw (G)MR als partner en vertegenwoordiger van ouders en personeel. Daarnaast ligt daar advies- en instemmingsbevoegdheid op onderwerpen als onderwijstijd, rusttijden van personeel en kwaliteit.

3.4 De kosten

Als de scholen weer opengaan, zijn er naar verwachting extra kosten voor schoonmaak (vaker) en misschien ook voor aanpassing van ruimtes en personele inzet. Dat laatste hangt samen met de (mogelijk) langere dagen en inzet van extra medewerkers.

Zorg vooral ook voor rustmomenten voor uw personeel en de leerlingen. Vakantie is vakantie.
Na 20 mei kunnen wellicht vervolgstappen worden gezet.

Veel sterkte!

Zie bijgevoegd Excel-bestand